

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

**щодо акредитації освітньої діяльності з підготовки фахівців
галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»
спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія»
ступеня вищої освіти «магістр»
у Херсонському державному університеті**

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» та наказу Міністерства освіти і науки України № 531 л від 24.03.2016 р. експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

голови експертної комісії: Якубенка Валерія Дем'яновича,
доктора економічних наук, професора,
професора кафедри політичної економії
Державного вищого навчального закладу
«Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

члена комісії: Макухи Сергія Миколайовича,
кандидат економічних наук, доцента,
доцента кафедри загальної економічної
теорії Одеського національного
економічного університету

розглянула подані Херсонським державним університетом матеріали та в період з 05.04.2016 р. по 07.04.2016 р. провела перевірку і дала експертну оцінку результатів перевірки підготовки фахівців галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» за ступенем вищої освіти «магістр».

У ході перевірки експертна комісія ознайомила з організацією освітнього процесу та його методичним та інформаційним забезпеченням, проаналізувала науково-педагогічний потенціал, ознайомила з організацією наукових досліджень, вивчила матеріально-технічну базу, на якій здійснюється підготовка фахівців.

У ході перевірки стану справ зі спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» у Херсонському державному університеті комісія встановила наступне:

1. Загальна характеристика Херсонського державного університету

Херсонський державний університет створено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 р. № 641-р «Про утворення Херсонського державного університету» на базі Херсонського державного педагогічного університету.

Університет заснований на засадах державної форми власності та підпорядковано Міністерству освіти і науки України.

Херсонський державний університет – вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, розташований за адресою м. Херсон, вул. 40 років Жовтня, 27 (32-67-05, 32-67-06, 32-67-54; факс 49-21-14, e-mail: offic@ksu.ks.ua. Херсонський державний університет діє на підставі Статуту, затвердженого Міністерством освіти і науки України №1652 від 29.11.2013 р. (нова редакція).

Херсонський державний університет – багатoproфільний науково-педагогічний і культурно-освітній центр Півдня України, навчання в якому здійснюється на денній, заочній та екстернатній формах навчання.

Контингент студентів станом на 01.10.15 р. складає 6812 осіб (1768 – очна (денна) форма навчання, 2044 – заочна форма навчання).

До структури університету входять 13 факультетів, 52 кафедри, з яких 34 – випускових, з них 26 є випусковими для ступеня вищої освіти «магістр».

Станом на 01.01.2016 р. чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями складає: всього – 596 осіб; з них працюють за основним місцем роботи – 510 (86 %) осіб; серед них: кандидатів наук, доцентів та осіб, що до них прирівнюються – 331 (56 %) осіб (за основним місцем роботи – 311 (61%) осіб), докторів наук, професорів та осіб, що до них прирівнюються – 65 (11 %) осіб (за основним місцем роботи – 51 (10 %) осіб).

Серед викладачів університету почесні академіки українських і міжнародних галузевих академій, 40 осіб мають почесні звання у сферах професійної діяльності, зокрема народні художники і народні артисти; заслужені художники, заслужені артисти та заслужені тренери України, заслужені працівники у галузях освіти, науки і техніки, юриспруденції, культури.

При університеті діє докторантура з 7 спеціальностей, аспірантура – з 35 наукових спеціальностей. Щорічно, відповідно до дозволів Міністерства освіти і науки України, здійснюється прийом у разову аспірантуру з актуальних наукових спеціальностей.

Працюють 1 спеціалізована рада по захисту докторських дисертацій з 2 спеціальностей: 13.00.02 Теорія та методика навчання (російська мова) та 13.00.02 Теорія та методика навчання (українська мова), а також 6 спеціалізованих рад по захисту кандидатських дисертацій з 6 спеціальностей: 03.00.04 Біохімія, 03.00.13 Фізіологія, 13.00.02 Теорія та методика навчання

(математика), 10.01.02 Російська література, 10.02.04 Германські мови. 13.00.04 Теорія та методика професійної освіти, 10.02.16 Перекладознавство.

У період з 2009 р. по 2015 р. у ХДУ щорічно виконується 5 держбюджетних та до 7 госпдоговірних НДР.

Всі кафедри університету здійснюють науково-дослідну діяльність за напрямками, що відповідають профілю кафедри. ХДУ підтримує наукові зв'язки з академічними навчально-дослідними інститутами, виконує замовлення щодо наукових обґрунтувань соціально-економічного розвитку області. В університеті працює 14 наукових шкіл, функціонує рада молодих вчених та аспірантів.

За останні 5 років на базі ХДУ проведено 166 наукових, науково-методичних конференцій та науково-практичних семінарів різного рівня, серед них міжнародних конференцій – 53.

Викладачі університету є активними учасниками конференцій. Так, за п'ять років зроблено понад 1 тис. виступів на міжнародних конференціях та понад 3 тис. на всеукраїнських конференціях.

За результатами проведених комплексних наукових досліджень професорсько-викладацьким складом ХДУ опубліковано 4545 наукових статей загальним обсягом 1801 друкованих аркушів, з них 511 (240 друк. арк.) – у закордонних виданнях. Видано 70 монографій, 15 підручників та 366 навчальних посібників. За останні роки з грифом МОН було видано 84 найменування підручників та 74 навчальних посібників як для вищої школи, так і загальноосвітніх навчальних закладів.

Університет є засновником 10 фахових видань: науковий журнал «Чорноморський ботанічний журнал» (INDEX COPERNICUS – 5.57), науковий журнал «Інформаційні технології в освіті» (INDEX COPERNICUS – 6.51); збірники наукових праць «Педагогічні науки», «Південний архів» (філологічні науки), «Природничий альманах» (біологічні науки), «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Лінгвістика», «Науковий вісник ХДУ. Серія: Юридичні науки», «Науковий вісник ХДУ. Серія: Економічні науки», «Науковий вісник ХДУ. Серія: Психологічні науки», «Науковий вісник ХДУ. Серія: Географічні науки». У 2014-2015 рр. засновані електронний історичний журнал «Skriptorium Nostrum», науковий журнал «Слідча та судова практика в Україні та збірник наукових праць «Науковий вісник ХДУ. Серія: Соціологічні науки».

Збірник наукових праць «Інформаційні технології в освіті» внесено до бази даних наукових видань "Україніка наукова", Index Copernicus International S.A., Ulrich's Periodicals Directory, Universal Impact Factor, CiteFactor, Directory Of Research Journal Indexing, CrossRef.

За 2011-2015 рр. викладачами університету отримано 135 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір та 7 патентів на корисні моделі.

На сьогодні в університеті функціонують 113 студентських наукових об'єднань, науково-дослідницькою роботою у них зайнято 1650 вихованців ХДУ. Студенти беруть активну участь в олімпіадах та конкурсах

студентських наукових робіт. За останні 5 років 34 студенти посіли призові місця на Всеукраїнських олімпіадах та 91 студент – на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

Херсонський державний університет продовжує роботу по максимально можливому залученню студентів та викладачів до академічної мобільності, укладаються договори з ВНЗ-партнерами.

Підписані меморандум про наміри щодо співпраці за Програмою «Подвійний диплом» між Поморською академією (м. Слупськ, Польща) та ХДУ зі спеціальності біологія, Додаткова угода про співробітництво між Херсонським державним університетом та Вищою школою економіки у м. Бидгощ (Польща).

У галузі співробітництва з закордонними вищими навчальними закладами з різних видів навчальної, наукової, творчої, спортивної, культурної діяльності кількість закордонних партнерів становить понад 50 ВНЗ світу. Серед них навчальні заклади таких країн: Франція, Великобританія, Австрія, Німеччина, Польща, США, Туреччина, Швеція та ін. До 2015 р. підписано понад 30 угод про взаємне академічне, наукове та культурне співробітництво між Херсонським державним університетом та ВНЗ Росії, Болгарії, Польщі, Іспанії, Німеччини, США. За останні роки реалізовано 19 міжнародних проектів у сфері науки і освіти.

При ХДУ функціонує Херсонський Академічний ліцей ім. О.В. Мішукова, центр перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, у 2011 р. отримано ліцензію на підготовку громадян України до вступу у ВНЗ.

Рішенням Акредитаційної комісії (протокол від 30.06.2015 № 117) університету у 2015 р. продовжено ліцензію на підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямками підготовки, спеціальностями та на підготовку іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади України.

На виконання вимог щодо забезпечення якості фізичного виховання студентської молоді та проведення якісної підготовки з дисципліни «Фізичне виховання» до проведення занять з фізичного виховання в університеті залучені провідні викладачі факультету фізичного виховання та спорту. Заняття організовуються згідно з рекомендаціями МОН України (лист Міністерства освіти і науки України від 13.03.2015 №1/9-126 та від 25.09.2015 № 1/9-454). Для студентів, що мають медичні протипоказання, організовані спеціальні групи. Враховуючи природно-кліматичні особливості південного регіону, заняття з фізичного виховання у відповідні пори року проводять на відкритих майданчиках та стадіоні, водно-спортивній базі, тренажерних майданчиках.

Всі навчально-лабораторні корпуси університету облаштовані пандусами.

Обов'язковим для всіх студентів та співробітників є проходження щорічного медогляду, профілактичних щеплень, ФГОГК тощо. Додаткові фізіотерапевтичні заходи проводяться профілакторієм ХДУ, де обслуговується понад 800 студентів на рік. Університет має угоду щодо

медичного обслуговування студентів з лікарнею Суворовського району м. Херсона.

Надані документи для здійснення освітньої діяльності:

Сертифікат про акредитацію: серія РД – IV № 2270507, виданий відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 р. протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 р. № 2642-Л), термін дії до 1 липня 2019 р.

Ліцензія: серія АЕ № 636409, видана рішенням Акредитаційної комісії від 18.05.2015 р., протокол № 115 (наказ МОН України від 14.04.2015 № 553л), дата видачі ліцензії – 18.05.2015.

Рішення Акредитаційної комісії України від 28.05.15 р. Протокол № 116, від 30.06.2015 р. Протокол № 117, від 24.07.2015 р. Протокол № 118.

Сертифікат про акредитацію: серія НД – IV № 2248719, виданий відповідно до рішення ДАК від 25 травня 2011 р. протокол № 87 (наказ МОНмолодьспорт України від 07.06.2011 р. №2128-Л), з напрямку (спеціальності) 0305 Економіка та підприємництво 8.03050101 Економічна теорія, дата видачі – 27.09.2011 р.

Таким чином Херсонський державний університет має відповідні умови та документальні підстави для здійснення освітньої діяльності згідно з державними вимогами щодо акредитації спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія».

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту проводиться з числа студентів-випускників освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» та «спеціаліст», яким присвоєно кваліфікацію за профілем підготовки.

Заходами, спрямованими на розвиток спеціальності та збереження контингенту є профорієнтаційна робота з ВНЗ, які здійснюють підготовку за відповідним напрямом підготовки (спеціальністю) та установами і закладами освіти, робота зі ЗМІ, Херсонською обласною адміністрацією тощо.

Рекламна продукція, яка надає інформацію про спеціальність 8.03050101 «Економічна теорія» та умови навчання в університеті, розповсюджується у м. Херсон та Херсонській, Миколаївській, Одеській областях.

Динаміка контингенту у результаті перевірки перевищення ліцензованого обсягу контингенту студентів не виявлено.

Проведений аналіз формування контингенту студентів спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» підтверджує конкурсну ситуацію та потребу в фахівцях заявленої спеціальності в даному регіоні.

3. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Підготовку фахівців спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія»

забезпечують спеціалісти кафедр: кафедри економічної теорії; кафедри менеджменту і адміністрування; кафедри економіки підприємства; кафедри галузевого права; кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики; кафедри англійської мови та методики її викладання.

В цілому процес підготовки магістрів за спеціальністю 8.03050101 «Економічна теорія» (рівня вищої освіти «магістр») здійснюють 12 викладачів, серед яких за основним місцем роботи працює 12 викладачів, що складає 100 % від загальної чисельності. Із загальної кількості професорсько-викладацького складу: докторів наук, професорів – 5 осіб (41,7 %), у тому числі за основним місцем роботи – 5 осіб (100 % від загальної кількості докторів наук, професорів); кандидатів наук, доцентів – 7 осіб (58,3 %).

Випусковою є кафедра економічної теорії, на якій загалом працює 12 викладачів, з них за основним місцем роботи працює 12 викладачів, що складає 100 % від загальної чисельності. Із осіб, що працюють за основним місцем роботи: 1 доктор економічних наук, професор (16,7 % від загальної чисельності); 5 кандидатів наук, доцентів (83,3 % від загальної чисельності). 100% лекційних занять для студентів рівня вищої освіти «магістр» забезпечують викладачі, які є професорами, доцентами та мають наукові ступені. Семінарські заняття проводять професори, доценти, старші викладачі.

Базова освіта та наукова спеціалізація викладачів відповідає дисциплінам, що викладаються. Очолює кафедру доктор економічних наук, професор Ушкаренко Ю.В., яка працює на постійній основі. Ушкаренко Ю.В. є членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій Д 38.806.01 в Миколаївському національному аграрному університеті та членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій Д 67.052.05 в Херсонському національному технічному університеті, виступає офіційним опонентом дисертаційних досліджень.

Викладачі випускової кафедри приділяють значну увагу науково-дослідній роботі, розробляють авторські навчальні програми, методичні рекомендації та навчальні посібники, використовують у професійній діяльності новітні наукові та методичні розробки провідних науковців України та зарубіжжя, систематично беруть участь у всеукраїнських і міжнародних конференціях з обов'язковим друком статей у фахових і провідних міжнародних виданнях. Керівництво аспірантами здійснюють 3 викладачів випускової кафедри.

Всі викладачі кафедри своєчасно проходять підвищення кваліфікації або стажування на профільних кафедрах у провідних зарубіжних та вітчизняних навчальних закладах.

Викладачі кафедри постійно працюють над поліпшенням організації науково-дослідної роботи студентів. Приділяють значну увагу організаційно-виховній діяльності, спрямовують зусилля на залучення обдарованої молоді

до активної наукової діяльності та до участі у різноманітних заходах (конкурсах проектів, наукових робіт, фахових олімпіадах тощо).

Аналіз якісної характеристики, кадрового складу випускової кафедри економічної теорії та кафедр, які беруть участь у підготовці фахівців зі спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» за ступенем вищої освіти «магістр», підтвердив його відповідність державним акредитаційним вимогам.

4. Науково-дослідна діяльність і міжнародні зв'язки

Випускова кафедра економічної теорії проводить активну науково-методичну та науково-дослідну роботу, яка реалізується згідно з «Концепцією організації науково-дослідної роботи».

Науково-дослідна робота викладачів кафедри економічної теорії здійснюється за наступними напрямками: участь у конференціях; написання та друк наукових праць; рецензування; захист дисертацій; робота над науковими дослідженнями; стажування; участь у міжнародних проектах.

Науковці кафедри постійно беруть участь у Міжнародних, Всеукраїнських, Регіональних конференціях та семінарах.

За останні роки на кафедрі було опубліковано 3 монографії, понад 50 наукових і методичних статей з них 18 у фахових виданнях та 6 у виданнях, що внесені до наукометричних баз (Scopus, Index Copernicus, РИНЦ).

Також продовжується видання Наукового вісника Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки», що внесено до переліку фахових видань з економіки на підставі наказу МОН України від 14 лютого 2014 р. № 153. Станом на 01.12.2015 р. вийшло друком 14 випусків.

Протягом 2011-2015 рр. професорсько-викладацьким складом кафедри економічної теорії було прорецензовано 39 авторефератів докторських дисертацій та понад 70 авторефератів кандидатських дисертацій.

3 січня 2015 р. на кафедрі здійснюється науково-дослідна робота, що фінансується за рахунок загального фонду Державного бюджету «Процесна організація корпоративного управління підприємствами сфери послуг в Україні» (номер державної реєстрації 0115U001129). За перший етап роботи було визначено методологічні основи наукового проекту, здійснено аналіз новітніх концепцій використання інформаційного ресурсу в корпоративному управлінні та основних передумов переходу до процесної організації управління підприємствами сфери послуг, проведено аналіз сучасних тенденцій розвитку вітчизняного ринку послуг, досліджено особливості управління бізнес-процесами, зокрема, характеристика, організація системи управління розвитком клієнтської бази.

Крім того, при кафедрі економічної теорії функціонує науково-дослідна лабораторія «Перспективи економічного розвитку Таврійського регіону», яка дає можливість постійно цікавитись економічними проблемами України та розширювати свої наукові інтереси. Діяльність наукової лабораторії дозволяє

оптимізувати процес підготовки кандидатських та докторських дисертацій та постійно поглиблювати власні наукові дослідження професорсько-викладацьким складом кафедри з урахуванням сучасних пріоритетів світової та вітчизняної економічної теорії і практики. Основними здобутками лабораторії можна вважати участь її наукових співробітників та студентів спеціальності у розробці проекту «Стратегії соціального та економічного розвитку Херсонської області до 2020 року».

На кафедрі економічної теорії активно працює аспірантура. За останні п'ять років було захищено 5 кандидатських дисертацій.

Викладачі кафедри також працюють над ініціативною науково-дослідною темою «Корпоративне управління організаційним розвитком: теорія, методологія стратегія» (№ державної реєстрації 0111U007785).

Кафедра підтримує міжнародні зв'язки з навчальними закладами Польщі, Франції, Сполучених Штатів Америки, Кіпру та ін.

Особливим напрямом наукової роботи студентів є їх участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт. За останні три роки 2 студенти посіли призові місця.

Аналіз наукової діяльності випускової кафедри економічної теорії, стан міжнародної діяльності відповідають державним вимогам щодо акредитації спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія».

5. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

У акредитаційній справі подана загальна інформація про матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності Херсонського державного університету взагалі та кафедри економічної теорії зокрема.

У наявності є всі документи, що засвідчують право володіння і користування приміщеннями для здійснення навчально-виховного процесу на термін, необхідний для завершення циклу навчання. Приміщення, які використовуються в навчально-виховному процесі, відповідають вимогам будівельних і санітарних норм, документам, що регламентують порядок упровадження освітньої діяльності.

Забезпечення приміщеннями навчального призначення
та іншими приміщеннями

№ з/п	Найменування приміщень за функціональним призначенням	Площа приміщень (кв. м)			
		Загальні	У тому числі		
			Власні	Орендовані	Здано в оренду
1.	Навчальні приміщення, усього:	113500,0 м ²	113500,0 м ²		

	у тому числі:				
1.1.	Приміщення для занять студентів, курсантів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо)	54778 м ²	54778 м ²		
1.2.	Комп'ютерні лабораторії	888,5 м ²	888,5 м ²		
1.3.	Спортивні зали	1213,5 м ²	1213,5 м ²		
2.	Приміщення для науково-педагогічних (педагогічних) працівників	1657 м ²	1657 м ²		
3.	Службові приміщення	6146 м ²	6146 м ²		
4.	Бібліотека, у тому числі читальні зали	1618,68 м ² 648,4 м ²	1618,68 м ² 648,4 м ²		
5.	Гуртожитки	18630,0 м ²	18630,0 м ²		
6.	Їдальні, буфети	389 м ²	389 м ²		
7.	Профілакторії, бази відпочинку	5346 м ²	5346 м ²		
8.	Медичні пункти	67 м ²	67 м ²		
9.	Інше: агробіостанція – ботанічний сад, навчально-тренувальний центр з водних видів спорту, обсерваторія, актові зали тощо	22766,32 м ²	22766,32 м ²		

Для підготовки фахівців зі спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» за ступенем освіти магістр використовуються приміщення, що закріплені за кафедрою економічної теорії знаходяться в корпусі №1 Херсонського державного університету за адресою 40 років Жовтня, 27. Для проведення семінарських, практичних занять, наукової, методичної діяльності є необхідна матеріальна база і належне технічне забезпечення.

Загальна площа приміщень кафедри економічної теорії становить 718,84 м². Для проведення семінарських, практичних занять, методичної, творчої діяльності є необхідна матеріальна база і належне технічне забезпечення. Аудиторний фонд спеціальності складає 6 приміщень загальною площею 257,62 м². Вказана кількість приміщень використовується як спеціалізовані аудиторії. Навчальні аудиторії підтримуються в належному робочому стані. Щороку проводиться косметичний ремонт приміщень. Завідувач кафедри забезпечує суворий контроль за дотриманням правил охорони праці та правил техніки безпеки.

На факультеті економіки і менеджменту діє кабінет мультимедійних технологій, який оснащений 12 комп'ютерами із відповідним програмним забезпеченням, що дозволяє студентам розробляти власні проекти, переглядати відеоматеріали, підключатись до мультимедійних баз даних, отримувати актуальну інформацію відповідно до фаху. На базі кабінету створено медіатеку навчально-методичних матеріалів.

Навчальні аудиторії укомплектовані меблями та необхідним оснащенням. У наявності є відео- та телеапаратура, стенди, реквізити. Студенти мають можливість працювати в аудиторіях після закінчення навчального процесу.

Учебний процес здійснюється у 6 спеціалізованих аудиторіях. Приміщення кафедри економічної теорії складається з кабінету завідувача та приміщення для професорсько-викладацького складу, загальна площа якої складає 39,2 м². На кафедрі знаходиться науково-методична, мультимедійна бібліотека; кафедра обладнана комп'ютерами, принтерами, що використовуються для проведення занять з відповідних дисциплін.

Студенти спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» користуються комп'ютерним класом (ауд. 303, що розрахований на 12 комп'ютерних місць), 2 комп'ютери знаходяться на кафедрі економічної теорії, зареєстровано 6 ноутбуків. Таким чином, кількість комп'ютерів відповідає вимогам.

Наявність комп'ютерних технологій дає змогу використовувати новітні мультимедійні засоби освіти: комп'ютеризовані методики, навчальні програми, комп'ютеризовані варіанти тестування навичок та вмінь використання знань з фахових дисциплін, віртуальні навчальні посібники, підручники, матеріали для підготовки занять, що забезпечує можливість реалізації у подальшому дистанційного навчання. Усі комп'ютери мають вихід до мережі Інтернет, що розширює можливості міжнародних наукових зв'язків, допомагає в організації науково-практичних конференцій, дозволяє реалізувати безперервний якісний та швидкий зв'язок викладачів кафедри зі студентами та колегами з вишів України та зарубіжжя.

Інформаційно-технічна база кафедри економічної теорії складається з комп'ютерних засобів, програмних продуктів, електронних баз даних, лабораторії мультимедійних технологій університету.

Персональні комп'ютери діють на базі процесорів Pentium-III і мають наступні ресурси: операційна система Microsoft Windows Server 2012, Microsoft Office 2010 – офісний пакет програм роботи з різними типами документів, для комп'ютерів мережі університету, електронної пошти, доступ до мережі Інтернет у режимі он-лайн. Крім того, надається всім студентам та співробітникам можливість роботи в локальній мережі комп'ютерних кабінетів з особистих ноутбуків, що підключаються до мережі з використанням бездротової технології Wi-Fi, чим забезпечує доступ до серверів дистанційного навчання ХДУ, доступ до глобальної мережі Інтернет, роботу з особистою папкою на файловому сервері комп'ютерних кабінетів, роботу з корпоративною електронною поштою комп'ютерних кабінетів.

Для проведення конференцій, зібрань, науково-методичних семінарів використовуються аудиторії № 256 та № 254, які обладнані відеоапаратурою.

Студенти проживають в гуртожитках, що знаходяться поблизу головного навчального корпусу № 1 (на місць 1380), які мають централізоване опалення, міське водопостачання та каналізацію, обладнані ліфтом, телефонізовані та радіофіковані. Забезпеченість студентів спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» гуртожитком відповідає потребам (у цілому по університету складає 70%).

У головному учбово-лабораторному корпусі №1 є 2 великі спортивні зали загальною площею 1213,5 м² та спортивні майданчики. Спортзали мають відповідне обладнання. На території парку проводяться заняття зі спортивного орієнтування, а також з інших видів оздоровчої фізичної культури. У розпорядженні студентів навчально-тренувальний центр з водних видів спорту, де розташовані 25-метровий відкритий плавальний басейн, спортивна зала, комплексний тренажер, спортивні майданчики.

На березі Чорного моря розташований спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на 360 місць.

Згідно з Законом України «Про охорону праці» у Херсонському державному університеті функціонує служба охорони праці.

Санітарно-технічний стан приміщень відповідає державним санітарним нормам. Для студентів з фізичними вадами корпуси університету та гуртожитки обладнано пандусами.

Перевіркою встановлено, що стан матеріально-технічного забезпечення відповідає державним вимогам щодо акредитації спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» та дає змогу здійснювати якісну підготовку фахівців ступеня вищої освіти «магістр».

6. Навчально-методичне забезпечення

Організація освітнього процесу кафедрою економічної теорії здійснюється відповідно вимог чинного законодавства та наказів Міністерства освіти і науки України. На момент перевірки навчальні плани, освітньо-професійна програма (ОПП), освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) та засоби діагностики якості вищої освіти підготовки фахівців зі спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» схвалені вченою радою ХДУ, затверджені ректором університету.

Навчальний план спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» базується на Галузевому стандарті та ОПП підготовки магістрів, включає нормативну та вибіркову частини, складений за типовою формою.

Теоретична підготовка фахівців забезпечується викладанням дисциплін, які розподіляються за двома блоками – нормативним і вибіркоvim. Нормативна частина навчальних планів магістрів визначається відповідним державним стандартом освіти, а вибіркоva – випусковою кафедрою і вченою радою університету.

Перша частина навчального плану складається з двох циклів:

- соціально-гуманітарної підготовки;
- фахової (професійної та практичної) підготовки.

Варіативна частина навчального плану містить дві складові: цикл дисциплін самостійного вибору вищого навчального закладу (765 год., 21 кр. ECTS); цикл дисциплін самостійного вибору студентів (324 год., 9 кр. ECTS). Усі дисципліни – фахового спрямування.

У 2014-2015 рр. нормативний термін навчання фахівця за спеціальністю 8.03050101 «Економічна теорія» складав 1,5 роки. Розподіл змісту ОПП підготовки фахівців вищої освіти «магістр» та максимальний навчальний час за циклами підготовки обсяг підготовки складає: 3240 години (90 кр.(ECTS), з них 1116 годин (31 кр.(ECTS) нормативної частини та 1080 години (30 кр.(ECTS) варіативної частини. На практичну підготовку (504 год., 14 кр.(ECTS), виконання дипломної роботи та здобувача вищої освіти (540 год., 15 кр.(ECTS).

Тижневе навантаження складає 18 годин. За період навчання студенти спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» склали 9 екзаменів та 12 заліків.

Аудиторні заняття та самостійна робота, а також усі види контролю знань і вмінь студентів здійснюються згідно з планом підготовки фахівців зі спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» навчальними та робочими програмами дисциплін і відповідним методичним забезпеченням.

До кожної навчальної дисципліни викладачами кафедри складено навчально-методичні комплекси дисциплін.

Викладачами кафедри економічної теорії розроблено навчальні робочі програми всіх нормативних дисциплін та дисциплін за вибором з урахуванням кредитно-трансферної системи. Усі програми складені за єдиною формою. Вони містять: пояснювальну записку; змістові модулі (лекційний модуль, практичний модуль, модуль самостійної роботи); підсумкову теку; перелік рекомендованої літератури.

На сайті університету розміщено навчально-методичні матеріали, що дають змогу студентам готуватися до занять, самостійно опановувати окремі теми з навчальних дисциплін.

Система контролю якості освітнього процесу та критерії оцінок, які використовуються, чіткі та відповідають сучасним тенденціям бізнес-освіти. Для оформлення результатів атестації студентів використовується національна, 100-бальна шкали оцінювання та оцінювання за шкалою ECTS. Критерії оцінювання розміщено як у навчально-методичному забезпеченні дисциплін, так і на сайті кафедри.

Професорсько-викладацьким колективом випускової кафедри розроблені пакети контрольних завдань для комплексної перевірки з дисциплін підготовки ступеня вищої освіти «магістр».

Атестація здобувачів вищої освіти представлена захистом дипломної роботи, яка виконується відповідно до Положення про дипломну роботу (дипломний проект) наказ в.о. ректора ХДУ №197-Д від 07.04.2015 р. Тематика і методичні рекомендації щодо підготовки дипломних робіт відповідають вимогам теоретичної та практичної підготовки фахівців з обраного фаху.

Практична підготовка здійснюється відповідно до Положення про проходження практики студентами університету і розробленими на його основі наскрізної та робочих програм, методичного забезпечення. Наявні

угоди про співпрацю з базами практики: Департаментом освіти і науки, молоді та спорту Херсонської обласної державної адміністрації, Херсонським національним технічним університетом, Головним економічним управлінням освіти і науки Херсонської обласної державної адміністрації, Управлінням Держказначейства в Херсонській області та ін. Усі бази практики відповідають вимогам програми практики, є осередками, що надають освітні послуги.

Самостійна робота студентів повністю забезпечена методичними матеріалами, серед яких слід відзначити цілком достатню кількість наукової та навчальної літератури на електронних носіях.

На початку кожного семестру кафедра складає графік проведення індивідуальних занять. Для самостійного опрацювання та індивідуальної роботи студенти отримують завдання, матеріали для складання проектів, презентацій та написання рефератів.

Згідно з положенням «Про оцінювання знань студентів у Херсонському державному університеті» комплексна система перевірки знань з предметів і проходження практик має такі складники: поточний контроль, проміжний контроль, оцінка результатів самостійної роботи, підсумковий семестровий контроль.

Структура та зміст підготовки фахівців ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» та наявне навчально-методичне забезпечення відповідає встановленим акредитаційним вимогам.

7. Інформаційне забезпечення

Інформаційне забезпечення підготовки фахівців ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» здійснюється науковою бібліотекою ХДУ як провідною інформаційною структурою університету.

Бібліотечний фонд університету є багатогалузевим. На сьогодні бібліотечний фонд становить 507204 примірника. З них: наукової літератури – 244948; навчальної літератури – 195969; журналів – 79054; комплектів газет – 18518. Фонд електронної бібліотеки – понад 130000 примірників.

Дисертаційний фонд складає 289 документів, фонд авторефератів – 976 документів. З цим фондом активно працюють викладачі, аспіранти, здобувачі, студенти ХДУ та науковці інших ВНЗ

Книгозабезпеченість навчального процесу відповідає ліцензійним вимогам.

Фонди бібліотеки розкривають 14 каталогів, 10 картотек, в тому числі каталог і картотека праць викладачів університету. Середньорічна кількість читачів обслугованих всіма структурними підрозділами складає 321100, які опрацьовують 665874 документа.

Забезпеченість освітнього процесу фаховою літературою складає 100%

необхідних підручників та посібників, серед яких достатня кількість таких, що підготовлені та вийшли друком в університетському видавництві. Для спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» наявна література: всього примірників – 132, з них: україномовних – 128 (97,0%).

Постійно відбувається вдосконалення технічної бази для інформаційного забезпечення діяльності бібліотеки ХДУ, зокрема шляхом придбання комп'ютерної техніки, допоміжних технічних засобів, програм.

Студенти спеціальності забезпечені фаховими періодичними виданнями у відповідності до ліцензійних вимог (8 найменувань). Студенти мають можливість користуватися бібліотекою університету, її основними фондами та читальними залами, фондами обласної наукової бібліотеки ім. О. Гончара, з якою укладено відповідну угоду.

Методичному та інформаційному забезпеченню освітнього процесу кафедри значно сприяє робота кафедральної бібліотеки. У бібліотеці кафедри підбрана навчальна, наукова, методична література обсягом біля 100 найменувань. На кафедрі зібрано електронну бібліотеку підручників, кількість яких у бібліотеці університету обмежена. Студенти можуть отримати електронні підручники для підготовки до занять та для самостійної роботи.

Іншим джерелом Інформації є комп'ютерна мережа Інтернет та система Wi-Fi, до якої підключена університетська локальна мережа. Це дає можливість студентам та викладачам вишу безкоштовно протягом доби на території навчальних корпусів та гуртожитку користуватися фондами інтернет-бібліотек. В університеті функціонує система «Херсонський віртуальний університет».

Наявність редакційно-видавничого відділу забезпечує своєчасний друк усіх видів навчально-методичних матеріалів для підготовки магістрів спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія». Для забезпечення роботи інформаційних ресурсів ХДУ створено необхідну інфраструктуру.

Аналіз інформаційного забезпечення освітнього процесу підготовки фахівців засвідчив його відповідність державним вимогам щодо акредитації ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія».

8. Якісні характеристики підготовки фахівців

Для перевірки рівня підготовки випускників ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» експертною комісією здійснено контрольні зрізи знань студентів з навчальних дисциплін циклів соціально-гуманітарної підготовки і професійної та практичної підготовки. Результати експертної перевірки виконання студентами комплексних контрольних робіт є такі показники: 1) цикл соціально-гуманітарної підготовки: абсолютна успішність 100%, якість знань – 75 %, середній бал 4,2; 2) цикл професійної та практичної підготовки: абсолютна

успішність 100%, якість знань – 100 %, середній бал 4,3; 3) всього за два цикли: абсолютна успішність 100%, якість знань – 83,3 %, середній бал 4,2.

Під час самоаналізу результатів освітньої діяльності зі спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» виконання ККР дало такі результати: 1) цикл соціально-гуманітарної підготовки: абсолютна успішність 100%, якість знань – 75 %; 2) цикл професійної та практичної підготовки: абсолютна успішність 100%, якість знань – 100 %, середній бал 4,3; 3) всього за два цикли: абсолютна успішність – 100%, якість знань – 83,3 %, середній бал 4,2.

Порівнюючи показники якості знань студентів за результатами акредитаційного самоаналізу та експертної перевірки, комісія встановила, що розбіжності в оцінках немає.

Комісія здійснила перевірку 20 % баз практик, стан виконання завдань виробничої практики та виявила їх відповідність вимогам акредитації.

Для рівня вищої освіти «магістр» формою атестації здобувачів вищої освіти у відповідності до галузевого стандарту вищої освіти є захист дипломної роботи. Результати експертної перевірки поданих до захисту дипломних робіт підтвердили їх відповідність вимогам акредитації.

Аналіз показників останньої сесії свідчить про те, що абсолютна успішність студентів спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» 100%, якість знань – 80,7 %, середній бал складає 4,1.

Таким чином, якість підготовки фахівців ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» відповідає умовам акредитації.

Загальні висновки та пропозиції

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Херсонського державного університету та перевірки результатів діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку, що програма освітньої діяльності з підготовки фахівців з галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія» за ступенем вищої освіти «магістр» у Херсонському державному університеті відповідає вимогам до освітньо-професійних програм такого рівня і забезпечує державну гарантію якості вищої освіти.

Кадрове, методичне, матеріально-технічне забезпечення в цілому відповідають встановленим вимогам до вказаного рівня підготовки. Спеціальність 8.03050101 «Економічна теорія» може бути акредитована за заявленим ступенем вищої освіти – «Магістр» із ліцензованим обсягом 10 осіб денної форми навчання та 10 осіб заочної форми навчання.

Вважаємо за необхідне висловити зауваження, які мають, головним чином, рекомендаційний характер і не впливають на рішення про акредитацію, але дають змогу поліпшити якість підготовки фахівців:

1.Активізувати процес підготовки докторів наук, кандидатів наук з проблем економіки з числа співробітників та випускників університету;

2. Розширювати участь в організації та проведенні спільних проектів з науково-дослідницької співпраці з провідними ВНЗ України.

У цілому кадрове, методичне, матеріально-технічне забезпечення відповідає встановленим вимогам до вказаного рівня освіти, а спеціальність 8.03050101 «Економічна теорія» може бути акредитована із ліцензованим обсягом 10 осіб денної форми навчання та 10 осіб заочної форми навчання.

Голова експертної комісії:

професор кафедри політичної економії
Державного вищого навчального закладу
«Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
доктор економічних наук, професор;

 В.Д. Якубенко

Член експертної комісії:

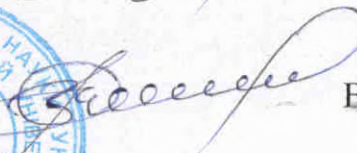
доцент кафедри загальної економічної
теорії Одеського національного
економічного університету,
кандидат економічних наук, доцент.

 С.М. Макуха

"Ознайомлений"

Ректор Херсонського
державного університету, професор

 В.М. Стратонов

«7» квітня 2016 р.

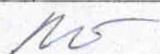
Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення Херсонського державного університету Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти зі спеціальності 8.03050101 Економічна теорія

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника**	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1	Концепція діяльності за заявленим напрямом, погоджена з Радою Міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	
1.2	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	10/10	10/10	0/0
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50,0
2.2	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	Не передбачено навчальним планом	
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	Не передбачено навчальним планом	

	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	Не передбачено навчальним планом	
2.3	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	45,0 3 д.е.н.	+5

2.4	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	-
2.5	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
	доктор наук або професор	+	+	
	кандидат наук, доцент	-	-	
3. Матеріально-технічна база				
3.1	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	
3.2	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	
3.3	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	12	
3.4	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	6	6	
3.5	Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6	Наявність спортивного залу	+	+	
3.7	Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	

Голова експертної комісії

Якубенко В.Д.

3.8	Наявність медичного пункту	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	
4.2	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	
4.3	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):	100	100	
	4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін			
	4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	
	4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних курсових робіт (проектів)	100	100	
	4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
	4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	
	4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
	4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій), (% від потреби)	100	100	
	4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів.	+	+	

5. Інформаційне забезпечення				
5.1	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	
5.2	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	5	
5.3	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	8	
5.4	Можливості доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації:			
	наявність обладнаних лабораторій	+	+	
	наявність каналів доступу	+	+	

Голова експертної комісії:

професор кафедри політичної економії
Державного вищого навчального закладу
«Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
доктор економічних наук, професор;

В.Д. Якубенко

Член експертної комісії:

доцент кафедри загальної економічної
теорії Одеського національного
економічного університету,
кандидат економічних наук, доцент.

С.М. Макуха

"Ознайомлений"

Ректор Херсонського
державного університету, професор

В.М. Стратонов

«7» квітня 2016 р.

Якісні характеристики підготовки фахівців різних рівнів вищої освіти зі спеціальності 8.03050101 «Економічна теорія»

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника**	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
	1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форма контролю, %	100	100	
	1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
	1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	77,7	+27,7
2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:		Не передбачено навчальним планом	

	2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено навчальним планом	
	2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	Не передбачено навчальним планом	
2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	88,7	+38,7
3.	Організація наукової роботи			
	3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
	3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

Голова експертної комісії:

професор кафедри політичної економії
Державного вищого навчального закладу
«Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
доктор економічних наук, професор;

В.Д. Якубенко

Член експертної комісії:

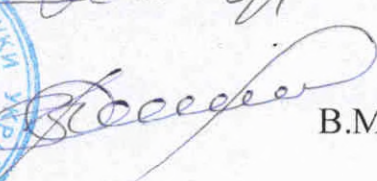
доцент кафедри загальної економічної
теорії Одеського національного
економічного університету,
кандидат економічних наук, доцент.

С.М. Макуха

"Ознайомлений"

Ректор Херсонського
державного університету, професор

В.М. Стратонов

«7» квітня 2016 р.